

Bruxelles, den 3.3.2017
COM(2017) 110 final

2017/0046 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne
i Det Blandede EØS-Udvalg vedrørende en ændring
af bilag IV (Energi) til EØS-aftalen**

(Den tredje energipakke)

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Med udkastet til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse (vedlagt som bilag til forslag til Rådets afgørelse) skal bilag IV (Energi) til EØS-aftalen ændres således, at den såkaldte "tredje energipakke" indarbejdes i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (herefter "EØS-aftalen"). Der er tale om følgende retsakter:

1. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 713/2009 af 13. juli 2009 om oprettelse af etagentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder
2. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1228/2003
3. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1775/2005
4. Kommissionens forordning (EU) nr. 543/2013 af 14. juni 2013 om indsendelse og offentliggørelse af data på elektricitetsmarkederne og om ændring af bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009
5. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF
6. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF
7. Kommissionens afgørelse af 10. november 2010 om ændring af afsnit 3 i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet
8. Kommissionens afgørelse af 24. august 2012 om ændring af bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet.

• Sammenhæng med de gældende regler på samme område

Vedlagte udkast til Det Blandede EØS-udvalgs afgørelse udvider den allerede eksisterende EU-politik til EØS-EFTA-staterne (Norge, Island og Liechtenstein).

• Sammenhæng med Unionens politik på andre områder

Udvidelsen af gældende EU-ret til at omfatte EØS-EFTA-staterne ved indarbejdelse heraf i EØS-aftalen gennemføres i overensstemmelse med EØS-aftalens mål og principper om at oprette et dynamisk og ensartet europæiske samarbejdsområde på grundlag af fælles regler og lige konkurrencevilkår.

Disse bestræbelser omfatter alle politikker inden for området fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital såvel som ledsagepolitikker og horisontale politikker i EØS-aftalen.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

Den lovgivning, der skal indarbejdes i EØS-aftalen, bygger på artikel 53, stk. 1, artikel 62 og artikel 114 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Ifølge artikel 1, stk. 3, i Rådets forordning (EF) nr. 2894/94¹ om visse gennemførelsesbestemmelser til EØS-aftalen fastlægger Rådet på forslag af Kommissionen den holdning, som skal indtages på Unionens vegne til de afgørelser, som omhandles i nævnte stk. 3.

Kommissionen forelægger i samarbejde med EU-Udenrigstjenesten udkastet til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse til vedtagelse i Rådet som Unionens holdning. Kommissionen håber snarest muligt at kunne fremlægge forslaget i Det Blandede EØS-Udvalg.

• Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)

Forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet af følgende grunde:

Målet med dette forslag, nemlig at sikre ensartethed på det indre marked, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af foranstaltningens virkninger bedre nås på EU-plan.

Indarbejdelsen af gældende EU-ret i EØS-aftalen foretages i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 2894/94 af 28. november 1994 om visse gennemførelsesbestemmelser til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, hvori den valgte tilgang bekræftes.

• Proportionalitetsprincippet

I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet går forslaget ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå dets mål, nemlig at sikre ensartethed på det indre marked.

• Valg af retsakt

Det fremgår af artikel 98 i EØS-aftalen, at reguleringsmidlet er Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse. Det Blandede EØS-Udvalg sikrer en effektiv gennemførelse og anvendelse af EØS-aftalen. Med henblik herpå træffer udvalget afgørelse i de tilfælde, som angives i EØS-aftalen.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

• Indhentning og brug af ekspertbistand og konsekvensanalyse

Som led i forberedelsen af den tredje energipakke udarbejdede Kommissionen en konsekvensanalyse for at undersøge de politiske løsningsmodeller vedrørende færdigudviklingen af det indre gas- og elektricitetsmarked. Konsekvensvurderingen omfattede også en høring af de berørte parter. Der blev i alt udfyldt 339 spørgeskemaer fra organisationer i 19 lande. Herudover indkom der 73 udfyldte spørgeskemaer fra organisationer, der ikke har tilknytning til et bestemt land.

¹ EFT L 305 af 30.11.1994, s. 6.

Den vedlagte afgørelse fra Det Blandede EØS-Udvalg har alene til formål at udvide det nuværende system til at omfatte EØS-EFTA-staterne.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

EØS-EFTA-staterne skal yde et finansielt bidrag til driften af Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER)². EFTA-staternes bidrag vil være i overensstemmelse med artikel 82, stk. 1, litra a), i EØS-aftalen, hvori det fastsættes, at EFTA-staterne på grundlag af en proportionalitetsfaktor yder et finansielt bidrag til de EU-aktiviteter, de deltager i. EFTA-staternes finansielle bidrag lægges til de respektive EU-budgetposter for de pågældende aktiviteter. Det skal understreges, at de supplerende indtægter i denne sammenhæng ikke er forbundet med yderligere personaleressourcer til agenturet.

5. ANDRE FORHOLD

Alle væsentlige bestemmelser i den tredje energipakke, som indebærer gensidige rettigheder og forpligtelser, skal indarbejdes i EØS-aftalen. Der er fra EFTA's side anmodet om følgende tilpasninger:

Deltagelse i Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER)

De nationale regulerende myndigheder i EFTA-staterne deltager fuldt ud i det arbejde, der udføres af agenturet og alle forberedende organer, herunder arbejdsgrupper, udvalg og taskforcer, der er tilknyttet agenturet, bestyrelsen og repræsentantskabet, men har ikke stemmeret.

Eftersom de nationale regulerende myndigheder i EFTA-staterne ikke vil blive tildelt stemmeret i agenturets repræsentantskab, vil EFTA-staterne ikke overdrage beføjelser til agenturet til at vedtage afgørelser. Eftersom EFTA-staterne ikke kan være omfattet af en afgørelse truffet af agenturet, er en alternativ mekanisme påkrævet. EFTA-Tilsynsmyndigheden bør tillægges beføjelse til at træffe afgørelser, der er rettet til de nationale regulerende myndigheder i EFTA-staterne, i sager, der berører en eller flere EFTA-stater.

Afgørelser truffet af EFTA-Tilsynsmyndigheden skal udarbejdes på grundlag af udkast, der er forberedt af agenturet. EFTA-Tilsynsmyndigheden og agenturet skal sørge for, at afgørelser i sammenlignelige tilfælde på grundlag af fælles samarbejde og udveksling af synspunkter er indbyrdes forenelige. Agenturet er derfor berettiget til at deltage fuldt ud i arbejdet i EFTA-Tilsynsmyndigheden og omvendt.

Det generelle princip for mekanismen består i, at EFTA-Tilsynsmyndigheden udsteder bindende afgørelser rettet imod de nationale regulerende myndigheder i EFTA-staterne i sager, hvori agenturet har beføjelse til at udstede bindende afgørelser i EU. Med denne mekanisme sikres en løsning med den rette balance.

Hvad angår EFTA-staterne, bistår agenturet i givet fald EFTA-Tilsynsmyndigheden eller det Stående Udvalg ved udøvelsen af deres respektive opgaver.

² I det følgende benævnt ”agenturet”.

Når agenturet udarbejder et udkast til EFTA-Tilsynsmyndigheden i overensstemmelse med denne forordning, underretter agenturet EFTA-Tilsynsmyndigheden. EFTA-Tilsynsmyndigheden fastsætter under fuld hensyntagen til, hvor meget sagen haster, dens kompleksitet og mulige følger, en frist, inden for hvilken de nationale regulerende myndigheder i EFTA-staterne har mulighed for at fremføre deres synspunkter.

De nationale regulerende myndigheder i EFTA-staterne kan anmode EFTA-Tilsynsmyndigheden om at genoverveje sin afgørelse. EFTA-Tilsynsmyndigheden videresender denne anmodning til agenturet. Agenturet skal i så fald overveje at udarbejde et nyt udkast til EFTA-Tilsynsmyndigheden og svare uden ugrundet ophold.

Hvis agenturet ændrer, suspenderer eller tilbagekalder en afgørelse, der er parallel med den afgørelse, som er truffet af EFTA-Tilsynsmyndigheden, udarbejder agenturet uden ugrundet ophold et udkast med samme virkning for EFTA-Tilsynsmyndigheden.

I tilfælde af uenighed mellem agenturet og EFTA-Tilsynsmyndigheden vedrørende anvendelsen af disse bestemmelser indkalder direktøren for agenturet og EFTA-Tilsynsmyndighedens kollegium uden ugrundet ophold og under hensyntagen til, hvor meget sagen haster, til et møde med henblik på at nå til enighed. Hvis der ikke opnås enighed, kan direktøren for agenturet eller EFTA-Tilsynsmyndighedens kollegium anmode de kontraherende parter om at indbringe sagen for Det Blandede EØS-Udvalg, som behandler den i overensstemmelse med denne aftales artikel 111, der finder tilsvarende anvendelse. I henhold til artikel 2 i Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse nr. 1/94 af 8. februar 1994 om fastsættelse af Det Blandede EØS-Udvalgs forretningsorden (EFT L 85 af 30.3.1994, s. 60) kan en kontraherende part anmode om øjeblikkelig afholdelse af møder i hastetilfælde. Uanset dette afsnit kan en kontraherende part i overensstemmelse med EØS-aftalens artikel 5 eller 111 til enhver tid indbringe sagen for Det Blandede EØS-Udvalg på eget initiativ.

Eksempel på begrundelser og foreslåede løsninger i de enkelte retsakter:

Direktiv 2009/72/EF

Artikel 44, stk. 2 – ”små isolerede systemer” og undtagelser

Begrundelse:

Island: Island betragtes i øjeblikket som et lille isoleret system, jf. artikel 2, stk. 26, i det foregående elektricitetsdirektiv (direktiv 2003/54/EF). Derfor bør den mulighed for undtagelse, der er fastsat i artikel 15 i samme direktiv, gælde for Island.

Island er fortsat et isoleret system som defineret i det nye elektricitetsdirektiv (direktiv 2009/72/EF), da landet ingen grænseoverskridende forbindelser råder over. Elektricitetsforbruget på Island er i øjeblikket større end, hvad der gælder for et lille isoleret system som defineret i artikel 2, stk. 26, i direktiv 2009/72/EF. Det årlige forbrug ligger i øjeblikket på omkring 17 TWh, samtidig med at tærskelværdien for små isolerede systemer i 1996 var 3 TWh. Den del af systemet, der forsyner husholdningerne og mindre virksomheder, er stadig relativt begrænset, fordi der i alt er ca. 320 000 indbyggere og 124 000 husholdninger, som tilsammen med de mindre virksomheder forbruger ca. 20 % af den samlede produktion af elektricitet. Systemet består således af små distributionssystemoperatører med relativt få medarbejdere og en tilsvarende begrænset netdrift, dvs. at situationen er den samme som i tiden, hvor direktiv 2003/54/EF var gældende. Betragtningen, ifølge hvilken, der bør gives

mulighed for en undtagelse fra de pågældende bestemmelser, som blev indrømmet Island inden for rammerne af direktiv 2003/54/EF, hvis der er betydelige problemer for driften af sådanne systemer, er stadig gældende. Muligheden for en undtagelse fra artikel 26, 32 og 33, som blev indrømmet Malta, bør også indrømmes Island.

Transmissionssystemoperatøren i Island er på nuværende tidspunkt i overensstemmelse med direktiv 2003/54/EF juridisk og funktionsmæssigt adskilt. Under de nuværende omstændigheder vil ejerskabsmæssig adskillelse for transmissionssystemoperatøren i Island være problematisk. Derfor bør undtagelsen fra artikel 9 i direktiv 2009/72/EF, som blev indrømmet Cypern, Luxembourg og/eller Malta, også indrømmes Island.

Liechtenstein: For Liechtenstein gælder der i øjeblikket en undtagelse fra bestemmelserne om adskillelse i artikel 10 i direktiv 2003/54/EF. Den beror på Liechtensteins særlige forhold, dvs. et meget lille, men højt industrialiseret land med ca. 36 000 indbyggere, 14 000 husholdninger, 33 000 arbejdspladser, og som følge af den særlige situation på Liechtensteins elektricitetsmarked.

I Liechtenstein er der et enkelt elektricitetselskab, LKW, som kun har adgang til en 110kV-ledning til Østrig og tre 110kV-ledninger til Schweiz. LKW forsyner ca. 18 300 slutbrugere og fungerer som en typisk distributionssystemoperatør som defineret i direktiv 2009/72/EF.

Under de nuværende omstændigheder vil adskillelse af transmissionssystemoperatøren i Liechtenstein være uforholdsmæssig, navnlig under hensyntagen til artikel 26, stk. 4, i direktiv 2009/72/EF. I henhold til denne bestemmelse skal adskillelse af distributionssystemoperatører ikke finde sted, hvis der er færre end 100 000 kunder, der er tilkøbt eller forsynes fra små isolerede systemer. Derfor gælder artikel 9 i direktiv 2009/72/EF ikke for Liechtenstein.

Foreslået tilpasning:

Artikel 44, stk. 2: "Artikel 44, stk. 2, affattes således: "Artikel 9 gælder ikke for Cypern, Luxembourg, Malta, Liechtenstein og/eller Island. Derudover gælder artikel 26, 32 og 33 ikke for Malta.

Hvis Island, efter at denne afgørelse er trådt i kraft, kan påvise, at der er betydelige problemer forbundet med driften af dets systemer, kan Island anmode om undtagelser fra artikel 26, 32 og 33, som vil kunne indrømmes af EFTA-Tilsynsmyndigheden. EFTA-Tilsynsmyndigheden underretter under iagttagelse af kravet om fortrolighed EFTA-staterne og Kommissionen om disse ansøgninger, inden den træffer afgørelse. Afgørelsen offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidendes EØS-tillæg." "

Artikel 7, stk. 2, litra j) – EU's mål for energi fra vedvarende energikilder

Begrundelse:

Det mål på 20 %, der er omhandlet i dette stykke, er et EU-mål, der er omhandlet i direktiv 2009/28/EF om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder. Eftersom målet om 20 % er et overordnet mål for EU's medlemsstater, bør artikel 7, stk. 2, litra j), ikke gælde for EFTA-stater.

Foreslået tilpasning:

"Artikel 7, stk. 2, litra j), gælder ikke for EFTA-staterne."

Artikel 46 – deltagelse i udvalget for elektricitet

Begrundelse:

EØS-aftalen indeholder i øjeblikket en aftalt tilpasning af ordlyden i den tidligere forordning om grænseoverskridende elektricitetsudveksling (forordning (EF) nr. 1228/2003), hvori det præciseres, at EFTA-staterne bør opfordres til at deltage fuldt ud i elektricitetsudvalgets arbejde, men skal ikke tildeles stemmeret. Da det udvalg, der er nedsat inden for rammerne af tredje energipakke, vil varetage en funktion, der svarer til den funktion, som det foregående elektricitetsudvalg varetog, bør den nuværende ordlyd i tilpasningen videreføres for den nye forordning.

Foreslået tilpasning:

"Repræsentanterne for EFTA-staterne deltager fuldt ud i arbejdet i det i artikel 46 omhandlede udvalg, men har ingen stemmeret."

Direktiv 2009/73/EF

Undtagelse for Island

Begrundelse:

Der er ingen naturgaskilder i Island, og derfor råder landet ikke over en naturgasdistributionsinfrastruktur. Kommissionen er derfor af den opfattelse, at fraværet af naturgas i Island sammenholdt med landets fjerne geografiske beliggenhed, der ville gøre udlægning af rørledninger bekestelig, udgør den "geografiske grund" som omhandlet i EU-Domstolens relevante retspraksis (sag C-214/98). Island kan derfor undtages fra forpligtelsen til at gennemføre direktiv 2009/73/EF i national ret.

Det bør også bemærkes, at ikke-indarbejdelse af direktiv 2009/73/EF i EØS-aftalen under alle omstændigheder ingen indvirkning ville få på Island, da der i Island hverken er et gasmarked eller en gasvirksomhed. De nødvendige infrastrukturinvesteringer er ikke rentable på et konkurrencepræget marked. Island udnytter sit geotermiske potentiale som en alternativ og meget økonomisk overkommelig løsning, hvorfor der ingen økonomiske udsigter er for et muligt kommende gasmarked.

Foreslået tilpasning:

"Direktivet gælder ikke for Island."

Artikel 11 – Certificering for så vidt angår tredjelande

Begrundelse:

EFTA-staternes forbindelser med tredjelande er ikke af betydning for EØS. Dette er nærmere præciseret i betragtning 16 til EØS-aftalen, hvori det anføres, "at denne aftale ikke begrænser de kontraherende parter beslutningsfrihed og beføjelser til at indgå traktater, med forbehold af bestemmelserne i denne aftale og de begrænsninger, der følger af folkeretten". Ligeledes kan en international aftale, som er indgået af EU, heller ikke være bindende for EFTA-staterne.

Ifølge artikel 11, stk. 3, litra b), skal EU-medlemsstaterne afvise certificering af tredjelandes operatører, hvis det ikke er påvist, at udstedelsen af certificeringen ikke vil være til risiko for medlemsstatens og Fællesskabets energiforsyningsikkerhed. De aspekter, der skal efterprøves, vedrører rettigheder og forpligtelser, der følger af internationale aftaler, som EU og medlemsstaterne har indgået, samt andre særlige omstændigheder med hensyn til tredjelandet. Eftersom EØS-aftalen ikke regulerer forbindelser til tredjelande, er internationale aftaler indgået af EU, EU-

medlemsstaterne eller EFTA-staterne, eller andre forbindelser mellem disse stater og tredjelande, ikke af betydning for EØS. Det er derfor nødvendigt med en tilpasning, hvorved bestemmelsen om energiforsynings sikkerhed udelukkes inden for rammerne af EØS-aftalen.

Kravet om adskillelse kan imidlertid betragtes som et grundlæggende krav i det indre energimarked. For at sikre at EØS-aftalen fungerer gnidningsløst, bør dette krav også gælde for tredjelandsoperatører, der anmoder om certificering af en EFTA-stat. Det er dog vigtigt, at kravet ikke gælder for tredjelandsoperatører i geografisk afgrænsede områder, der er nævnt i tilpasningen til artikel 49, stk. 4, og artikel 49, stk. 5, i direktiv 2009/73/EF, inden den fastsatte frist er udløbet³.

Som led i de procedurer, der er fastsat i artikel 11, anmoder medlemsstaterne Kommissionen om en udtalelse om, hvorvidt kravene om adskillelse er opfyldt, og hvorvidt forsyningssikkerheden for Fællesskabet bringes i fare ved at udstede certificering. I henhold til protokol 1, punkt 4, litra d), i protokol 1 til EØS-aftalen udføres Kommissionens opgaver i forbindelse med procedurerne for efterprøvning eller godkendelse, information, notifikation eller konsultation og lignende anliggender for EFTA-staternes vedkommende efter procedurer, som de indbyrdes fastlægger. På energiområdet har EFTA-Tilsynsmyndigheden til opgave at gennemføre de procedurer, der er fastsat i EU-lovgivningen.

Da der foreskrives en tilpasning, hvorved bestemmelsen i artikel 11, stk. 3, litra b), om, at energiforsynings sikkerheden ikke tages i betragtning inden for rammerne af EØS-aftalen, kan dette kriterium ikke efterprøves af EFTA-Tilsynsmyndigheden ved afgivelsen af udtalelse til EFTA-staterne. Derfor foreslås der også herfor en tilsvarende tilpasning.

Foreslået tilpasning:

Artikel 11, stk. 3, litra b), artikel 11, stk. 5, litra b), og artikel 11, stk. 7, gælder ikke for EFTA-staterne.

Artikel 49, stk. 2, artikel 49, stk. 4, artikel 49, stk. 5, og artikel 49, stk. 6 – markeder under opbygning og isolerede markeder

Begrundelse:

Norge: I det første punkt i den foreslåede tilpasning præciseres det, at i forbindelse med EFTA-staterne, skal EFTA-Tilsynsmyndigheden udføre en opgave, der henhører under Kommissionen.

Det andet punkt i den foreslåede tilpasning indeholder en særlig tilpasning af eksisterende infrastruktur i Norge. Denne tilpasning afspejler den omstændighed, at Norge blev kategoriseret som et "marked under opbygning" som omhandlet i direktiv 2003/55/EF indtil april 2014. Selvom Norge ikke længere har denne status, er det norske hjemmemarked for naturgas begrænset og stadig under opbygning. Udviklingen af infrastruktur til naturgas er kun sket i nogle få geografisk begrænsede områder, som ikke er indbyrdes forbundne.

For to geografisk begrænsede områder anmodes der om en fritagelse på grundlag af artikel 49, stk. 4 og 5. I begge områder blev der gennemført investeringer i infrastruktur, mens Norge havde status som et marked under opbygning, hvorfor der

³ Se side 16 i denne forklarende note for yderligere forklaringer til artikel 49.

ikke blev anmodet om undtagelser. Herudover bliver det på begge områder undersøgt, om der er mulighed for nye investeringer og for vækst på markedet. Derfor vil fuld gennemførelse af direktivet skabe væsentlige problemer, eftersom incitamenterne til at investere yderligere i ny gasinfrastruktur svækkes. Med tilpasningerne vil der blive sikret forudsigelige og stabile rammebetingelser for nye investeringer i gasinfrastruktur. Infrastrukturens alder i begge områder ligger uden tvivl inden for det tidsrum for undtagelser, der er fastsat i artikel 49, stk. 5.

For begge de geografisk begrænsede områder anses undtagelser fra bestemmelserne vedrørende distribution for at være nødvendige. Der foreslås en undtagelse fra artikel 32, eftersom fuld adgang for en tredjepart vil svække incitamenterne til investeringer i yderligere udvikling af infrastrukturen. På grund af det tidlige stadium i markedsudviklingen, herunder den begrænsede størrelse og alderen på den pågældende infrastruktur, og i betragtning af den uforholdsmæssigt store byrde, der ville blive pålagt ved at indføre regler vedrørende en distributionssystemoperatør, foreslås en fritagelse for forpligtelsen til at udpege en distributionssystemoperatør i henhold til artikel 24, hvorved der også tages hensyn til, at den pågældende distributionssystemoperatør i overensstemmelse forslaget vil operere i et system uden tredjepartsadgang. Som følge af undtagelsen fra artikel 24 vil de forpligtelser, der følger af artikel 25, 26 og 27, ikke finde anvendelse. Som følge af undtagelsen fra artikel 32 foreslås der en undtagelse fra artikel 31.

De geografiske områder, for hvilke undtagelser er nødvendige, er anført i tilpasningen. De midlertidige undtagelser for de nævnte områder dækker både eksisterende og fremtidige projekter i områderne for en periode på op til 20 år fra det tidspunkt, hvor der for første gang blev leveret gas gennem infrastrukturen i området. Behovet for undtagelser vil blive efterprøvet af den norske nationale regulerende myndighed hvert femte år, og Norge vil underrette Det Blandede EØS-Udvalg og EFTA-Tilsynsmyndigheden om resultatet af revisionen. EFTA-Tilsynsmyndigheden kan inden for en periode på to måneder vedtage en afgørelse, som pålægger den norske regulerende myndighed at ændre eller tilbagekalde sin afgørelse tilbage. Den norske regulerende myndighed skal efterkomme EFTA-Tilsynsmyndighedens afgørelse inden for en måned og skal underrette Det Blandede EØS-Udvalg og EFTA-Tilsynsmyndigheden herom.

Beskrivelse af de to geografisk begrænsede områder i Norge:

Hordaland: I Hordaland er naturgas til rådighed på opstrømsbehandlingsanlægget i Kollsnes til husholdningsbrug. Da Norge havde status som et marked under opbygning i henhold til direktiv 2003/55/EF blev den til dette adgangssted tilknyttede infrastruktur udviklet af naturgasselskabet Gasnor, som også er den nuværende operatør. Nogle få industrielle kunder er tilsluttet og anvender naturgas i forbindelse med deres aktiviteter.

Jæren og Ryfylke: I Jæren og Ryfylke har naturgasselskabet Lyse Neo udviklet et distributionsnet, som består af 620 km rørledninger med ca. 1 700 kunder tilsluttet. Nettet forsynes med gas fra opstrømsbehandlingsanlægget i Kårstø og forsyner fortrinsvis industrielle kunder og visse brugere i servicesektoren. Distributionsnettet blev udviklet i den fase, hvor Norge var et marked under opbygning som omhandlet i direktiv 2003/55/EF. Operatøren af nettet er Lyse Neo.

Liechtenstein: For Liechtenstein gælder der i øjeblikket en undtagelse fra bestemmelserne om adskillelse i artikel 9 i direktiv 2003/55/EF. Den beror på Liechtensteins særlige forhold, dvs. et meget lille, men højt industrialiseret land med

ca. 36 000 indbyggere, 14 000 husholdninger og 33 000 arbejdspladser, og den særlige situation, som gør sig gældende på Liechtensteins gasmarked.

I Liechtenstein er der et enkelt gasselskab, LGV, som kun har adgang til en 26 km lang højtryksledning (udlagt for 70 bar). Fra denne rørledning og ved at anvende det lokale rørledningsnet forsyner LGV ca. 4 045 slutbrugere. LGV's aktiviteter begrænser sig til gashandel og opførelse af net af rørledninger, eftersom Liechtenstein ikke selv har nogen naturgasressourcer.

Under de nuværende omstændigheder vil adskillelse af transmissionssystemoperatøren i Liechtenstein være uforholdsmæssig, navnlig under hensyntagen til artikel 26, stk. 4, i direktiv 2009/73/EF. I henhold til denne bestemmelse skal adskillelse af distributionssystemoperatører ikke foretages, hvis der er færre end 100 000 tilkoblede kunder. Derfor gælder artikel 9 i direktiv 2009/73/EF ikke for Liechtenstein.

Foreslået tilpasning:

"I artikel 49, stk. 4 og 5), skal ordet "Kommissionen", for så vidt angår EFTA-staterne, læses som "EFTA-Tilsynsmyndigheden".

Artikel 49, stk. 5: I artikel 49, stk. 5, tilføjes følgende:

"Følgende geografisk begrænsede områder i Norge er undtaget fra bestemmelserne i artikel 24, 31 og 32 i højst 20 år efter ikrafttrædelsen af Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse nr. [denne afgørelse] af [dato]:

- i) Jæren and Ryfylke
- ii) Hordaland.

Hvorvidt der er behov for en videreførelse af undtagelsesbestemmelsen, beslutes af den norske regulerende myndighed hvert femte år efter ikrafttrædelsen af Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse nr. [denne afgørelse] af [dato] under hensyntagen til kriterierne i denne artikel. Den norske regulerende myndighed underretter Det Blandede EØS-Udvalg og EFTA-Tilsynsmyndigheden om sin afgørelse og den vurdering, der ligger til grund for afgørelsen. EFTA-Tilsynsmyndigheden kan inden for en periode på to måneder fra dagen efter modtagelsen af afgørelsen vedtage en afgørelse, som pålægger den norske regulerende myndighed at ændre eller tilbagekalde sin afgørelse tilbage. Denne periode kan forlænges efter aftale med både EFTA-Tilsynsmyndigheden og den norske regulerende myndighed. Den norske regulerende myndighed skal efterkomme EFTA-Tilsynsmyndighedens afgørelse inden for en måned og skal underrette Det Blandede EØS-Udvalg og EFTA-Tilsynsmyndigheden herom." "

Artikel 49, stk. 6: "Artikel 49, stk. 6, affattes således: "Artikel 9 finder ikke anvendelse på Cypern, Luxembourg, Malta og/eller Liechtenstein." "

Artikel 51 – deltagelse i gasudvalget

Begrundelse:

EØS-aftalen indeholder i øjeblikket en aftalt tilpasning af ordlyden i den tidligere forordning om grænseoverskridende gasudveksling (forordning (EF) nr. 1775/2005), hvori det præciseres, at EFTA-staterne bør opfordres til at deltage fuldt ud i gasudvalgets arbejde, men skal dog ikke have stemmeret. Da det udvalg, der er nedsat inden for rammerne af tredje energipakke, vil varetage en funktion, der svarer til den funktion, det foregående gasudvalg varetog, bør den nuværende ordlyd i tilpasningen videreføres for den nye forordning.

Foreslået tilpasning:

"Repræsentanterne for EFTA-staterne deltager fuldt ud i arbejdet i det i artikel 51 omhandlede udvalg, men har ikke stemmeret."

Forordning (EF) nr. 715/2009

Undtagelse for Island

Begrundelse:

Der er ingen naturgaskilder i Island, og derfor råder landet ikke over en naturgasdistributionsinfrastruktur. Kommissionen er derfor af den opfattelse, at fraværet af naturgas i Island sammenholdt med landets fjerne geografiske beliggenhed, der ville gøre udlægning af rørledninger be kostelig, udgør den "geografiske grund" som omhandlet i EU-Domstolens relevante retspraksis (sag C-214/98). Island kan derfor være fritaget for forpligtelsen til at gennemføre forordning (EF) nr. 715/2009 i sin lovgivning.

Foreslået tilpasning:

"Forordningen gælder ikke for Island."

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne
i Det Blandede EØS-Udvalg vedrørende en ændring
af bilag IV (Energi) til EØS-aftalen**

(Den tredje energipakke)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 53, stk. 1, artikel 62 og artikel 114 sammenholdt med artikel 218, stk. 9,

under henvisning til Rådets forordning (EF) nr. 2894/94⁴ af 28. november 1994 om visse gennemførelsesbestemmelser til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 1, stk. 3,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen og
ud fra følgende betragtninger:

- (1) Aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde ("EØS-aftalen") trådte i kraft den 1. januar 1994.
- (2) I henhold til EØS-aftalens artikel 98 kan Det Blandede EØS-Udvalg træffe afgørelse om at ændre bl.a. bilag IV (Energi) til EØS-aftalen.
- (3) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 713/2009⁵ skal indarbejdes i EØS-aftalen.
- (4) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009⁶ skal indarbejdes i EØS-aftalen.
- (5) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009⁷ skal indarbejdes i EØS-aftalen.
- (6) Kommissionens forordning (EU) nr. 543/2013⁸ skal indarbejdes i EØS-aftalen.

⁴ EFT L 305 af 30.11.1994, s. 6.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 713/2009 af 13. juli 2009 om oprettelse af etagentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 1).

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1228/2003 (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 15).

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1775/2005 (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 36, som ændret ved EUT L 229 af 1.9.2009, s. 29 og EUT L 309 af 24.11.2009, s. 87).

⁸ Kommissionens forordning (EU) nr. 543/2013 af 14. juni 2013 om indsendelse og offentliggørelse af data på elektricitetsmarkederne og om ændring af bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 (EUT L 163 af 15.6.2013, s. 1).

- (7) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF⁹ skal indarbejdes i EØS-aftalen.
- (8) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF¹⁰ skal indarbejdes i EØS-aftalen.
- (9) Kommissionens afgørelse 2010/685/EU¹¹ skal indarbejdes i EØS-aftalen.
- (10) Kommissionens afgørelse 2012/490/EU¹² skal indarbejdes i EØS-aftalen.
- (11) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003¹³, som er indarbejdet i EØS-aftalen, blev ophævet ved forordning (EF) nr. 714/2009 og skal derfor udgå af EØS-aftalen.
- (12) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1775/2005¹⁴, som er indarbejdet i EØS-aftalen, blev ophævet ved forordning (EF) nr. 715/2009 og skal derfor udgå af EØS-aftalen.
- (13) Direktiv 2009/72/EF ophæver Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/54/EF¹⁵, som er indarbejdet i EØS-aftalen, og som derfor skal udgå af EØS-aftalen.
- (14) Direktiv 2009/73/EF ophæver Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF¹⁶, som er indarbejdet i EØS-aftalen, og som derfor skal udgå af EØS-aftalen.
- (15) Kommissionens afgørelse 2011/280/EU¹⁷ ophæver Kommissionens afgørelse 2003/796/EF¹⁸, som er indarbejdet i EØS-aftalen, og som derfor skal udgå af EØS-aftalen.
- (16) Bilag IV (Energi) til EØS-aftalen bør derfor ændres.
- (17) Den holdning, som Unionen skal indtage i Det Blandede EØS-Udvalg, bør derfor baseres på det udkast til afgørelse, der er knyttet til nærværende afgørelse —

⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 55).

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF (OJ L 211, 14.8.2009, p. 94).

¹¹ Kommissionens afgørelse 2010/685/EU af 10. november 2010 om ændring af afsnit 3 i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet (EUT L 293 af 11.11.2010, s. 67).

¹² Kommissionens afgørelse af 24. august 2012 om ændring af bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet (EUT L 231 af 28.8.2012, s. 16).

¹³ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling (EUT L 176 af 15.7.2003, s. 1).

¹⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1775/2005 af 28. september 2005 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet (EUT L 289 af 3.11.2005, s. 1).

¹⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/54/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 96/92/EF - Erklæringer vedrørende nedluknings- og affaldsforvaltningsaktiviteter (EUT L 176 af 15.7.2003, s. 37).

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF (EUT L 176 af 15.7.2003, s. 57).

¹⁷ Kommissionens afgørelse af 16. maj 2011 om ophævelse af afgørelse 2003/796/EF om oprettelse af gruppen af europæiske tilsynsmyndigheder for elektricitet og gas (EUT L 129 af 17.5.2011, s. 14).

¹⁸ Kommissionens afgørelse af 11. november 2003 om oprettelse af gruppen af europæiske tilsynsmyndigheder for elektricitet og gas (EUT L 296 af 14.11.2003, s. 34).

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i Det Blandede EØS-Udvalg til den foreslåede ændring af bilag IV (Energi) til EØS-aftalen, baseres på det udkast til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse, der er knyttet til nærværende afgørelse.

Artikel 2

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Rådets vegne
Formand